

BANKA

SLOVENIJE
EVROSISTEM

VLOGA IN DELOVANJE

Banka Slovenije je centralna banka Republike Slovenije.

Ustanovljena je bila s sprejetjem Zakona o Banki Slovenije 25. junija 1991.

Banka Slovenije je 8. oktobra 1991 izdala in izročila v obtok vrednostne bone kot začasni denar, septembra 1992 pa je izročila v obtok prvo uradno slovensko valuto – tolar.

Banka Slovenije je od 1. maja 2004, ko je Republika Slovenija postala članica Evropske unije, del Evropskega sistema centralnih bank (ESCB).

Republika Slovenije je 1. januarja 2007 uvedla evro kot svojo uradno valuto. S tem je Banka Slovenije postala tudi del Evrosistema.

Banka Slovenije je pri izvajanju svojih nalog neodvisna, vendar je kot ustanova, ki opravlja javno funkcijo, hkrati odgovorna državljanom in njihovim izvoljenim predstavnikom.

Denarna politika

Poglavitni cilj Evrosistema, katerega del je tudi Banka Slovenije, je ohranjati stabilnost cen.

Makrobonitetna politika

V Banki Slovenije identificiramo, spremljamo in ocenjujemo sistemska tveganja za finančno stabilnost ter sprejemamo potrebne ukrepe za preprečevanje oziroma omejevanje določenih tveganj.

Reševanje bank

V Banki Slovenije zagotavljamo urejeno reševanje bank v težavah s kar najmanjšimi posledicami za gospodarstvo in javne finance.

**BANKA
SLOVENIJE**
EVROSISTEM

Mikrobonitetni nadzor

V Banki Slovenije nadzorujemo poslovanje bank in hranilnic z namenom pravočasne prepoznavne tveganj.

Področja delovanja Banke Slovenije

V Banki Slovenije svoj mandat samostojno in v okviru Evropskega sistema centralnih bank izpolnjujemo na štirih temeljnih stebrih delovanja.

Izvajamo skupno denarno politiko Evrosistema. Sprejemamo in izvajamo ukrepe, ki vplivajo na ceno in razpoložljivost denarja v gospodarstvu ter na izbrani cilj denarne politike. Naš temeljni cilj je stabilnost cen, kar je tudi glavni cilj Evropskega sistema centralnih bank, katerega del je Banka Slovenije.

V okviru makrobonitetne politike identificiramo, spremljamo in ocenjujemo sistemska tveganja za finančno stabilnost ter sprejemamo potrebne ukrepe za preprečevanje oziroma omejevanje določenih tveganj.

Nadzorujemo poslovanje bank in hranilnic z namenom pravočasne prepoznavne tveganj na vseh področjih delovanja bank in hranilnic ter z učinkovitim ukrepanjem zagotavljamo tako stabilnost bank in hranilnic kot bančnega sistema.

Zagotavljamo urejeno reševanje bank v težavah s kar najmanjšimi posledicami za gospodarstvo in vlagatelje.

Poleg osnovnih opravljamo še druge naloge.

Skrbimo za nemoteno delovanje plačilnih sistemov in sistemov za poravnavo vrednostnih papirjev ter izvajamo pregled nad njihovo varnostjo in učinkovitostjo.

Opravljamo vse potrebne aktivnosti za učinkovito oskrbo območja Slovenije s primernimi in pristnimi bankovci in kovanci. Prav tako zamenjujemo tolarske in poškodovane evrske bankovce ter izdajamo in prodajamo priložnostne kovance za zbiratelje in širšo javnost.

Upravljamo nacionalno zbirko podatkov o zadolženosti fizičnih oseb iz naslova kreditnih poslov (SISBON) in zadolženosti poslovnih subjektov (SISBIZ).

Prav tako delujemo kot plačilni in/ali fiskalni agent države in kot predstavnik države v mednarodnih denarnih organizacijah, vodimo račune za Republiko Slovenijo, državne organe in osebe javnega prava, opravljamo naloge finančne, denarne, bančne in plačilnobilančne statistike ter upravljamo uradne devizne rezerve in drugo premoženje Banke Slovenije.

Denarna politika

Denarna politika se nanaša na tiste odločitve centralne banke, s katerimi ta vpliva na ceno in razpoložljivost denarja v gospodarstvu. Te odločitve prispevajo k višjemu življenjskemu standardu, trdni gospodarski rasti in visoki zaposlenosti.

Ohranjanje stabilnosti cen

Cilj Evrosistema je, da inflacijo evrskega območja v srednjeročnem obdobju ohranja pod 2 %, vendar blizu te meje. To ponavadi stori z določanjem višine obrestnih mer za posojila in depozite, ki jih ponuja poslovnim bankam. Slednje vplivajo na obrestne mere, ki jih poslovne banke zaračunavajo svojim strankam za posojeni denar oziroma varčevanje.

Obrestne mere

Dodatni odstotek denarja, ki ga nekdo dobi, če denar posodi nekemu drugemu (ali hrani v banki), ali dodatni odstotek denarja, ki ga mora nekdo plačati (poleg prejetega posojila), če si denar izposodi.

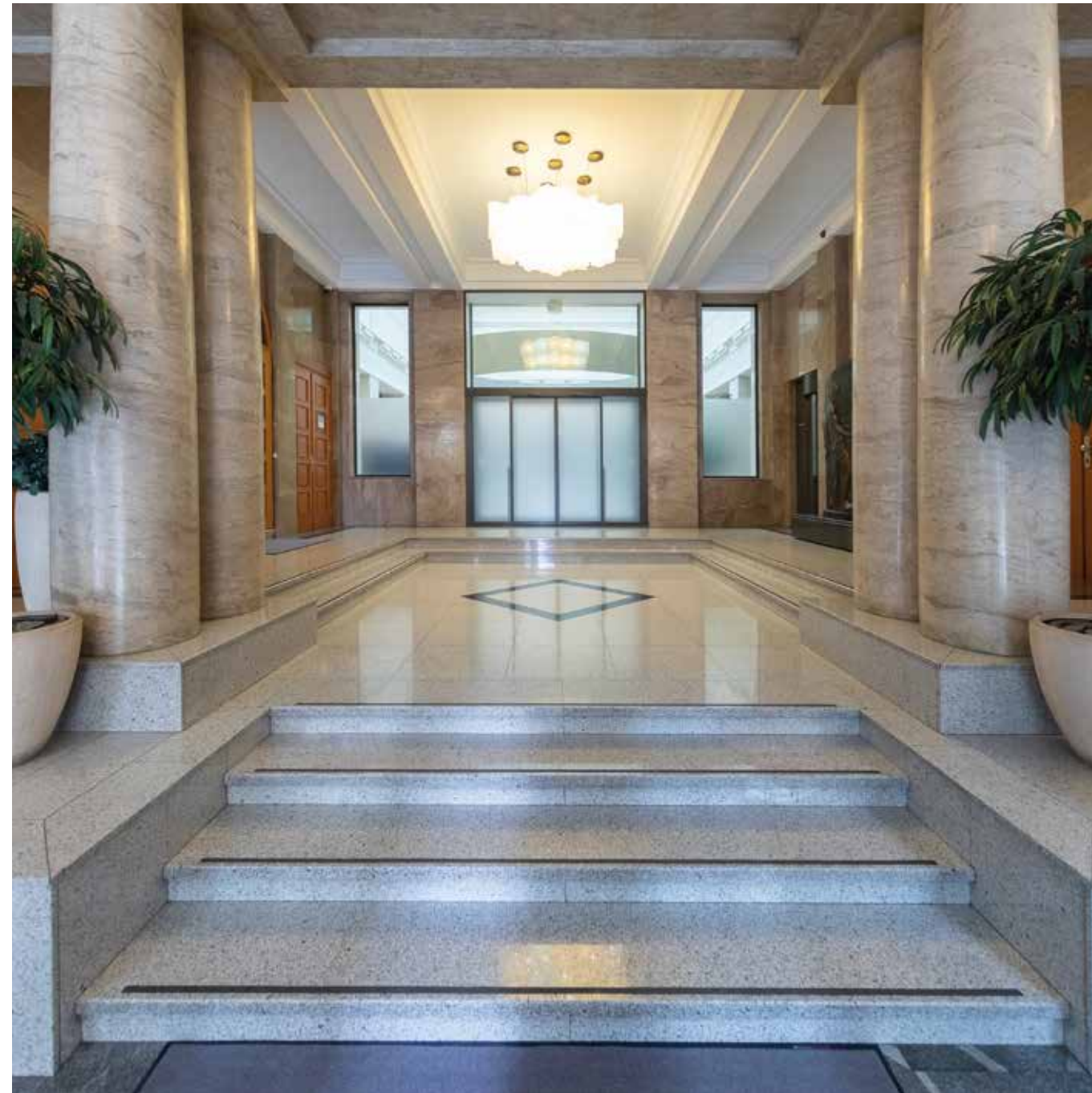
Pomen cenovne stabilnosti

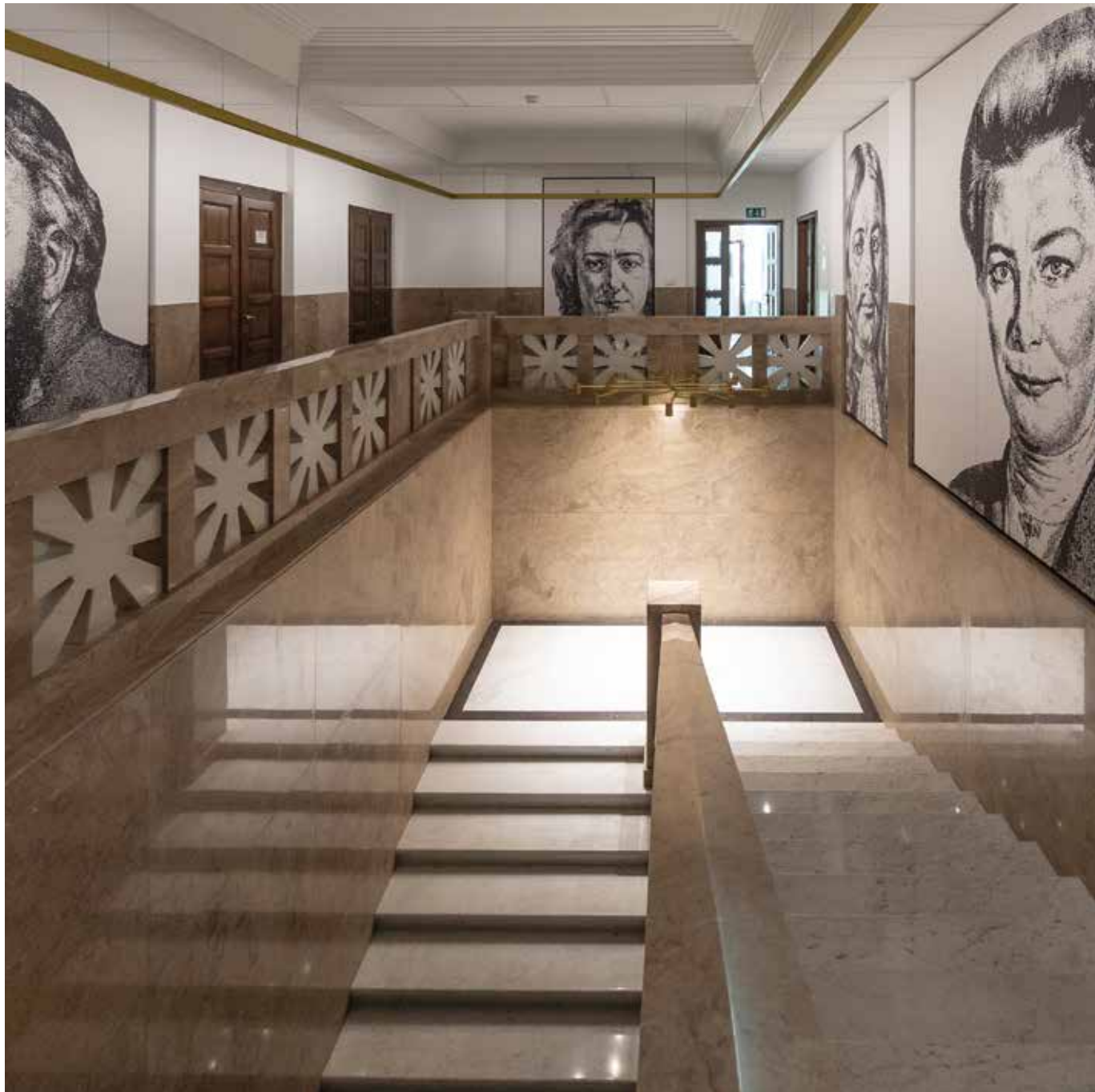
Nujen pogoj za zdravo gospodarstvo je, da cene v povprečju v daljšem obdobju znatno ne naraščajo niti ne padajo. Močno naraščajoče cene (inflacija) ali padajoče cene (deflacija) povzročajo negotovost in škodujejo gospodarstvu.

O inflaciji govorimo, ko pride do splošnega zvišanja cen izdelkov in storitev, ne le cen posameznih artiklov, v določenem časovnem obdobju.

Deflacija je nasprotje inflacije. Zakaj deflacija ni zaželena? Ker potrošniki odlašajo z nakupom, saj pričakujejo, da se bo izdelek pocenil. Tako podjetja prodajo manj izdelkov, gospodarska aktivnost pa se upočasnjuje.

Ko so cene razmeroma stabilne, lahko posameznik načrtuje vnaprej, ne da bi ga skrbelo, da bo denar izgubil vrednost. Tako ve, da bo lahko čez na primer eno leto za 100 evrov kupil izdelek, za katerega varčuje danes.

Makrobonitetna politika

Zakonska obveznost Banke Slovenije je zagotavljati, da imamo državljani Slovenije stabilen finančni sistem, in ravno to je glavni cilj makrobonitetne politike. Za razliko od mikrobonitetnega nadzora, v okviru katerega spremljamo posamezne institucije (banke), na področju makrobonitetnega nadzora spremljamo delovanje finančnega sistema in smo pozorni na morebitna tveganja. Z ustreznimi politikami in ukrepi lahko ta tveganja omejimo ter preprečimo, da bi se nakopičila in razširila po celotnem finančnem sistemu.

Finančni sistem

Sestavljajo ga finančni trgi, finančne institucije in infrastruktura, ki so med seboj povezani v kompleksno mrežo poslovnih odnosov. Sistem torej povezuje ljudi, ki želijo varčevati, vlagati ali si izposojati denar.

Stabilnost finančnega sistema

O stabilnosti govorimo, ko sistem deluje nemoteno in vzdrži morebitne šoke brez večjih negativnih vplivov na gospodarstvo. To v praksi pomeni, da tudi če sistem prizadene šok (npr. finančna kriza), poskrbimo, da ljudje lahko še vedno dostopajo do svojih bančnih računov, podjetja opravljajo in prejemajo plačila, vlagatelji trgujejo.

Tveganja znotraj finančnega sistema

Sistemska tveganja se lahko pojavijo v različnih oblikah in ogrožajo normalno delovanje gospodarstva.

Eno izmed tveganj predstavlja prevelika zadolženost podjetij ali gospodinjstev. Ko pride do splošnega ohlajanja gospodarstva in posledično povečane brezposelnosti, se zmanjša tudi sposobnost dolžnikov za odplačevanje posojil. Bankam, ki posojila financirajo, ostanejo t. i. slaba posojila, ki jih dolžniki ne morejo redno odplačevati, kar pomeni, da bi bile banke izpostavljene povečanemu kreditnemu tveganju, ki bi lahko ogrozilo poslovanje bank in normalno ponudbo posojil zdravemu delu gospodarstva. V takem primeru se lahko odločimo za makrobonitetni ukrep in z njim omejimo, kolikšen znesek si smejo izposoditi kupci stanovanjskih nepremičnin glede na ceno nepremičnine ali svoj dohodek, omejimo ročnost posojil itd.

Mikrobonitetni nadzor

Nadzor bančnega sistema je eno izmed ključnih področij delovanja Banke Slovenije. S tem zagotavljamo, da so banke trdnejše in zanesljivo upravljajo tveganja.

V okviru mikrobonitetnega nadzora izvajamo stalni nadzor – to je nadzor poročil, podatkov in informacij, ki so nam jih banke dolžne posredovati periodično – in pregled poslovanja bank. Naš cilj je, da zaznamo tveganja na vseh področjih poslovanja bank in hranilnic (kreditna, likvidnostna, operativna, kapitalska, obrestna tveganja, tveganja na področju ugleda in preprečevanja pranja denarja) ter z učinkovitim ukrepanjem zagotovimo stabilnost bančnega in finančnega sistema.

Nadzor nad bankami

Banke se glede na različna merila delijo na t. i. pomembne in manj pomembne. V Banki Slovenije samostojno in neposredno nadzorujemo manj pomembne slovenske banke ter o ugotovitvah nadzora redno obveščamo Evropsko centralno banko. Z uveljavitvijo Enotnega mehanizma nadzora od leta 2014 nadzor nad pomembnimi bankami izvaja Evropska centralna banka prek nadzorniških skupin in v sodelovanju z Banko Slovenije.

Nadzor izvajamo s temeljitimi pregledi bank in tveganj, ki jih prevzemajo. Na primer:

- opravljamo teste, s katerimi preverjamo ravnanje bank v različnih okoliščinah,
- zagotavljamo skladnost s pravilniki in predpisi s področja bančništva ter
- izvajamo revizije in inšpekcijske preglede v samih bankah in hranilnicah.

Zagotavljamo tudi, da banke sprejemajo ustrezne ukrepe za upravljanje tveganj. Preprečimo, da bi banke upravljali neprimerni ljudje, odobrimo ali odvzamemo dovoljenja za opravljanje bančnih storitev in po potrebi izrečemo sankcije.

Reševanje bank

Banka Slovenije je nacionalni organ za reševanje bank. Naše osnovno poslanstvo v tem okviru je zagotoviti urejen odhod s trga za banke s težavami, ki jih same ne morejo več rešiti, oziroma zagotoviti funkcije, ki so ocenjene kot kritične za gospodarstvo. Odhod banke s trga oziroma nadaljevanje kritičnih funkcij mora biti zagotovljeno s kar najmanjšimi posledicami za gospodarstvo in javne finance.

Cilj vzpostavitve mehanizma reševanja je, da bremena in stroškov izhoda posamezne banke iz trga ne nosijo javne finance, ampak ga nosi bančni sektor. S tem se zmanjša moralno tveganje ter hkrati poveča zaupanje javnosti in vlagateljev v bančni sistem.

V ta namen samostojno pripravljamo in osvežujemo načrte reševanja za vse banke v naši neposredni pristojnosti ter sodelujemo v reševalnih skupinah pri vzpostavitvi in osveževanju načrtov mednarodnih bančnih skupin, prisotnih v Sloveniji.

Sistem jamstva za vloge

Banka Slovenije je tudi upravljavec sistema jamstva za vloge, katerega temeljna cilja sta zaščititi vlagatelje in ohranяти zaupanje v bančni sistem. Sistem jamstva za vloge zagotavlja dostop do vlog, če banka nima razpoložljivih sredstev. Banka Slovenije zagotavlja izplačilo vlog do zneska največ 100.000 EUR ali z drugimi ukrepi ohranja dostop vlagateljev do vlog v primeru nerazpoložljivosti vlog. Sredstva za izplačilo so zagotovljena v obliki sklada za jamstvo vlog, naknadnih izrednih vplačil bank in tudi v obliki kratkoročnega posojila države. Trden in učinkovit sistem jamstva za vloge je eden od pomembnih pogojev za vzdrževanje finančne stabilnosti v državi.

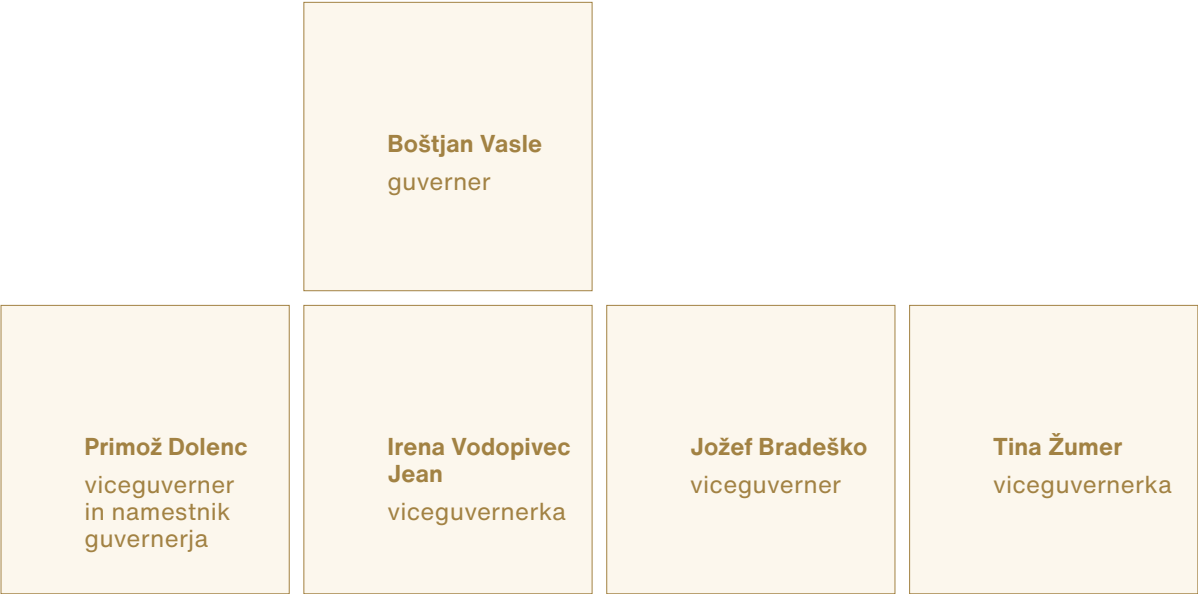
»Moje delovne obveznosti so sestavljene iz dveh delov. V Svetu ECB skupaj z guvernerji drugih centralnih bank vodimo denarno politiko. V okviru Evrosistema skrbimo tudi za pravilno poslovanje večjih bank. Tako zagotavljamo stabilno rast cen v celotnem evrskem območju, ki šteje približno 340 milijonov prebivalcev.

Te odločitve so ključne tudi za Slovenijo, kjer pa poleg denarne politike med drugim skrbimo za stabilen finančni sistem. Na ta način prebivalcem in podjetjem omogočamo financiranje vsakdanjih stroškov ter življenjskih in poslovnih ciljev.«

Boštjan Vasle
guverner

Svet Banke Slovenije

V Banki Slovenije sta osrednja organa odločanja guverner in Svet Banke Slovenije.

Svet Banke Slovenije sestavlja pet članov, to so guverner, ki je predsednik Sveta, in štirje viceguvernerji. Člane Sveta Banke Slovenije imenuje Državni zbor za šest let na predlog predsednika Republike Slovenije.

Svet Banke Slovenije odloča o zadevah s področja našega delovanja. Guverner je odgovoren tudi za vodenje in organizacijo dela Banke Slovenije. Med drugim je član Sveta ECB, glavnega organa odločanja Evropske centralne banke, ki je pristojen za sprejemanje najpomembnejših strateških odločitev, ključnih za delovanje Evrosistema.

460

Število zaposlenih

V Banki Slovenije je zaposlenih 460 delavcev.

Spol

53 % žensk in 47 % moških.

Starost

Povprečna starost zaposlenih v Banki Slovenije je 44 let.

Delovna doba

Povprečna skupna delovna doba zaposlenih v Banki Slovenije je okoli 19 let.

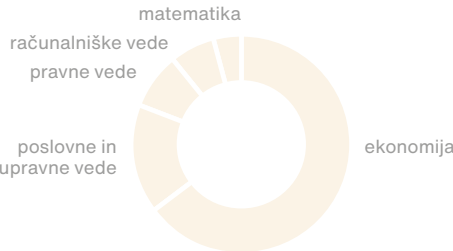
19

Stopnja izobrazbe

V Banki Slovenije ima okoli 20 % zaposlenih VIII. stopnjo izobrazbe (doktorat ali znanstveni magisterij), nekaj več kot polovica jih ima VII. stopnjo, preostali sodelavci (podporne službe) pa imajo V. ali VI. stopnjo izobrazbe.

Vrsta izobrazbe

Ekonomija: 48 %
Poslovne in upravne vede: 12 %
Pravne vede: 6 %
Računalniške vede: 5 %
Matematika: 3 %

Analitsko raziskovalni center

Pomembna aktivnost, ki jo redno izvajamo, je priprava napovedi makroekonomskih gibanj v Sloveniji. Te so preplet tehničnih modelskih ocen, odvisnih izključno od statističnih podatkov. Priprava napovedi je vedno poseben izziv, saj je treba preučiti širok nabor podatkov in premisliti številne možnosti razvoja dogodkov. Osrednja napoved makroekonomskih gibanj predstavlja zgolj scenarij, ki se v danem trenutku zdi najverjetnejši.

Bančne operacije

Upravitelji premoženja imamo pomembno vlogo pri zagotavljanju finančne neodvisnosti Banke Slovenije, saj z uspešnim upravljanjem skoraj 4 milijard evrov finančnih naložb pripomoremo k financiranju njenih stroškov delovanja.

4

Notranje finance in kontroling

Banka Slovenije je institucija z bilančno vsoto nad 20 milijard evrov in je tako največja v državi. V našem oddelku skrbimo, da del presežka poslovanja centralne banke nakažemo v proračun Republike Slovenije, kar je v zadnjih šestih letih nanese 162 milijonov evrov.

Plačilni in poravnalni sistemi

Plačilni sistemi in sistemi za poravnavo vrednostnih papirjev so pomemben del gospodarske in finančne infrastrukture, ki omogoča prenos denarnih sredstev in finančnih instrumentov med udeleženci plačilnih in poravnalnih sistemov. Skupna vrednost plačil, ki se v enem letu poravnajo v našem plačilnem sistemu, je osemkrat večja od slovenskega letnega BDP. Centralne banke aktivno spremljamo tehnološki razvoj in že danes aktivno razmišljamo o digitalnem denarju prihodnosti.

Upravljanje tveganj

Skrbimo za krovno politiko upravljanja tveganj, ki med drugim vključuje finančna in operativna tveganja. V sklopu slednjega tudi koordiniramo aktivnosti neprekinjenega poslovanja.

Služba za reševanje

Upravljamo sistem jamstva za vloge, ki jamči za vloge vlagatelja do višine 100.000 evrov pri banki s sedežem v Republiki Sloveniji, če banka ne more zagotoviti izplačila.

Finančna stabilnost in makrobonitetna politika

Sodelujemo pri ekonomskih raziskavah v Banki Slovenije. To raziskovalcem in analitikom omogoča dostop do velike količine podatkov, neprecenljivih za naše razumevanje ozadja ekonomskih procesov.

100.000

90%

Sistemeski nadzor in regulativa

Smo vratar bančnega sistema – izdajamo dovoljenja za opravljanje bančnih in finančnih ter drugih storitev, licenciramo člane uprav bank in preverjamo primernosti članov nadzornih svetov bank, spremljamo in skrbimo za to, da lastniki bank lahko postanejo le tiste osebe, ki so za to primerne.

Nadzor bančnega poslovanja

V oddelku izvajamo nadzor nad posameznimi bankami z različnimi mehanizmi, med drugim pregledujemo poslovne modele bank, njihovo notranje upravljanje in upravljanje tveganj ter tveganja, povezana s kapitalom in likvidnostjo. Bančni sistem se ves čas spreminja – leta 2021 je v Sloveniji delovalo enajst bank, tri hranilnice in dve podružnici tujih bank.

Centralni kreditni register

V sistemu izmenjave informacij o zadolženosti fizičnih oseb (SISBON) obdelujemo podatke o zadolženosti fizičnih oseb. Skoraj 90 % prebivalcev Slovenije, starih nad 14 let, ima sklenjen vsaj en kreditni posel, ki se mora v skladu z Zakonom o centralnem kreditnem registru poročati v SISBON.

Finančna statistika

Zbiramo in obdelujemo aktualne podatke in podatkovne serije, vezane na področja delovanja Banke Slovenije. Število zapisov v vseh naših tabelah je milijarda tristo milijonov (natančneje: 1.376.116.513), kar je enako številu prebivalcev Indije.

Gotovinsko poslovanje

Skrbimo za oskrbo slovenskega trga s pristno in primerno gotovino, zamenjujemo tolarske in poškodovane evrske bankovce ter prodajamo priložnostne kovance za zbiratelje in drugo zainteresirano javnost. Na blagajni Banke Slovenije mesečno povprečno zamenjamo 2.270 poškodovanih evrskih bankovcev v skupni vrednosti 147.300 EUR, pri nas pa lahko v evre še vedno zamenjate tudi tolarske bankovce in vrednostne bone.

Pravni oddelek

Spekter naših nalog je izjemno širok – tako po eni strani sodelujemo pri pripravi internih in splošnih aktov, po drugi strani pa pripravljamo tožbe, pripravljalne vloge in zastopamo Banko Slovenije v postopkih pred sodišči.

Služba za skladnost

Prizadevamo si, da Banka Slovenije in njeni zaposleni pri izvajanju svojih nalog in uresničevanju ciljev, ki jih nalagajo predpisi, delujejo transparentno in neodvisno ter uresničujejo okvir poklicne etike in integritete. V okviru naših nalog svetujemo glede notranjih ureditev in procesov, glede priprave predpisov, ki urejajo delovanje Banke Slovenije, ter preverjamo skladnost ravnanj zaposlenih s Kodeksom Banke Slovenije.

Notranja revizija

Notranji revizorji pomagamo uresničevati cilje Banke Slovenije z neodvisnimi, nepristranskimi in objektivnimi priporočili, usmerjenimi v doseganje večje uspešnosti posameznih organizacijskih enot in v izboljšanje upravljanja tveganj. V povprečju vsako leto izdamo prek 50 priporočil.

Organizacija in kadri

V oddelku smo zadolženi za izvajanje kadrovske politike v Banki Slovenije. Med drugim skrbimo, da zaposleni nadgrajujejo svoje strokovno znanje in veščine za opravljanje svojega dela.

Informacijska tehnologija

Skrbimo za informacijski sistem, ki podpira izvajanje poslovnih procesov banke in se je v času izrednih razmer izkazal za zelo zanesljivega. Ob tem se zavedamo, da so lastni človeški viri ena glavnih prednosti pri zagotavljanju zanesljive informacijske podpore.

Uprava hiše

V tehničnem delu poslovnega procesa podpiramo osnovne funkcije na področju oskrbne infrastrukture ter zagotavljamo neprekinjeno poslovanje Banke Slovenije in njeno varovanje. Prav tako skrbimo za primerne delovne pogoje zaposlenih in za izboljšanje energetske učinkovitosti naših zgradb.

Generalni sekretariat

Podpiramo delovanje organov odločanja in drugih ključnih delovnih teles Banke Slovenije, med katere spadajo predvsem Svet Banke Slovenije, Revizijski odbor, Odbor za tveganja in Ožji kolegij guvernerja.

Kabinet guvernerja

Skrbimo za podporo pri izvajanju mandata guvernerja Banke Slovenije. To pomeni predvsem usklajevanje njegovih obveznosti, svetovanje pri strokovnih in organizacijskih zadevah, skrb za ustrezen protokol in korespondenco ter koordinacijo aktivnosti pri organizaciji pomembnejših domačih in mednarodnih dogodkov.

Odnosi z javnostmi

Z jasnim, vsebinskim in učinkovitim komuniciranjem si prizadevamo z notranjo in zunanjimi javnostmi graditi trden odnos. Tako poskrbimo, da naša sporočila dosežejo pravo javnost ob pravem trenutku. S transparentnim komuniciranjem gradimo prepoznavnost Banke Slovenije in njen ugled v domačem in tujem okolju.

2.270

147.300

1.376.116.513

50

Dodatne dejavnosti Banke Slovenije

Izobraževalni dnevi

V Banki Slovenije dajemo velik poudarek finančnemu opismenjevanju, saj v zadnjih nekaj letih močno odzvanja potreba, da se prebivalstvu ponudi širok nabor izobraževalnih možnosti s finančnega področja. Od leta 2017 vsak mesec organiziramo izobraževalne dneve, na katerih se posvečamo predvsem mlajšim generacijam, tako vsako leto gostimo približno 900 osnovnošolcev in srednješolcev.

Udeleženci naših izobraževalnih dni spoznajo delovanje centralne banke in določene specifične teme po lastni izbiri, lahko si ogledajo tudi naš muzej, galerijo in blagajno, za najmlajše pa pripravljamo posebne delavnice na temo gotovine. S temi dejavnostmi poskušamo prebivalcem čim bolj približati delovanje Banke Slovenije in razumevanje sveta financ.

Knjižnica

Knjižnica Banke Slovenije hrani približno 16 tisoč bibliografskih enot, predvsem s področij bančništva, oziroma centralnega bančništva, financ, gospodarstva, zakonodaje in informacijske tehnologije.

Notranjim in zunanjim uporabnikom med drugim omogoča izposajo na dom, medknjižnično izposajo in iskanje gradiva po različnih bazah podatkov.

Blagajna Banke Slovenije

Blagajna Banke Slovenije se nahaja na Štefanovi ulici 1, kjer lahko zamenjate poškodovane evrske kovance in bankovce ter tolarske bankovce.

Kupite lahko tudi numizmatične izdelke, vsako leto namreč izdamo sete slovenskih evrskih kovancev ter spominske in zbirateljske kovance, na katerih so upodobljeni za Slovenijo pomembni dogodki in osebe.

Muzej Banke Slovenije

Leta 2021 smo odprli muzej Banke Slovenije. Muzej je zasnovan tako, da lahko vse generacije spoznajo delo Banke Slovenije in njene vpetosti v Evrosistem.

V razstavnem prostoru med drugim predstavljamo, kako Banka Slovenije opravlja nadzor, skrbi za stabilnost in povezuje, ponujamo pa tudi zgodovinski pregled delovanja centralne banke in postavljamo na ogled nekatere pomembne mejnike poslovanja z gotovino. Obiskovalci si lahko skozi avdiovizualne vsebine, didaktične igre, interaktivno gradivo in klasične muzejske postavitve ogledajo, kaj vse zajema delo centralne banke ter kako to vpliva na vsakega posameznika in na celotno državo.

Mala galerija Banke Slovenije

V Banki Slovenije želimo prispevati h kakovosti življenja v Sloveniji tudi z udeleževanjem na umetniškem področju. Umetniki imajo tako izjemno priložnost, da se javnosti predstavijo v Mali galeriji Banke Slovenije, ki stoji v samem središču prestolnice ob osrednji ljubljanski cesti.

Gostili smo že vrsto razstav z različnih umetniških področij – arhitekture, slikarstva, grafičnega oblikovanja, kiparstva in drugih – ter tako podprli delovanje mladih umetnikov in sodobne umetnosti.

Zgodovina bančne palače

Med letoma 1920 in 1923 je Ljubljanska kreditna banka zgradila petnadstropno poslovno stavbo na vogalu sedanje Slovenske ceste in Cankarjeve ceste. Ker je bila tedanja Ljubljanska kreditna banka tesno povezana z Živnostensko banko v Pragi, je zgradbo bančne palače projektiral češki arhitekt František Krasny.

Nova palača z 219 prostori je bila zgrajena v modernističnem slogu in je takrat veljala za eno najsodobnejših palač v mestu, saj je imela centralno kurjavo, toplo vodo in lastno elektrarno, poleg tega tudi tovorna in osebna dvigala (pater-noster) ter ventilacijo. Na pročelju stavbe ob sedANJI Slovenski cesti je bil velik napis Ljubljanska kreditna banka. Izložbe so pred soncem ščitile barvite platnene tende. V koritih na balkonih so rasla drevesca, z drevesi pa je bila zasajena tudi okolica zgradbe.

Glavni vhod v zgradbo krasijo štirje atlanti, ki podpirajo balkon v prvem nadstropju. Atlanti so delo slovenskega kiparja Franca Bernekerja. Kot ponavljajoči se člani na pročelju stavbe so dobro prilagojeni njeni arhitekturi.

Z izgradnjo palače Ljubljanske kreditne banke se je med obema vojnama začela modernizacija središča Ljubljane. Skupaj s sosednjimi finančnimi ustanovami – bankami, hranilnicami in stanovanji za bančne uslužbenke – je bančna palača tvorila jedro ljubljanske finančne četrti.

Po likvidaciji Ljubljanske kreditne banke je leta 1947 njene poslovne prostore zasedla centrala Narodne banke Jugoslavije za Slovenijo, ki se je postopoma začela širiti tudi v nekatere še nezasedene prostore, vključno s prostori nekdanje kavarne Emona, in te preuredila v bančne poslovne prostore.

Po ustanovitvi Banke Slovenije, 25. junija 1991, je ustanova v celoti prevzela funkcijo centralne banke samostojne Republike Slovenije.

V preteklih letih je Banka Slovenije v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana in Zavodom za varstvo kulturne dediščine v celoti obnovila zunanost in del notranjosti. Zgradba Banke Slovenije je kulturno varstveno zaščitena in vpisana v register nepremičnin kulturne dediščine kot Palača Slovenska 35.

Banka Slovenije

Slovenska cesta 35

1505 Ljubljana, Slovenija

www.bsi.si

Izdala: Banka Slovenije

Fotografije: Arhiv Banke Slovenije

Elektronska izdaja

Ljubljana, marec 2022

<https://www.bsi.si/o-nas>

Kataložni zapis o publikaciji (CIP)
pripravili v Narodni in univerzitetni
knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 100763651

ISBN 978-961-6960-60-1 (PDF)